

Birthe Kjærsgaard
Avlschef
Østdanmark

Kristian Juranich
Frøavlskonsulent
Nordvestsjælland

Dineshøj er en bedriftstype gearret til fremtiden

Dineshøj ligger nær Store Merløse på Midsjælland. Bedriften er skruet sammen på en måde, som passer ind i fremtiden. Christian Ipsen og hans team driver 500 ha, og hertil kommer 150 ha med pasningsaftaler, samt en del maskinstationsopgaver for naboer

Christian, Peter og Arne nyder forårssolen på Dineshøj

For Christian og hans team er det ikke et mål i sig selv, at drive mange ha.

"Vi skal kunne følge med og overskue alle afgrøder og marker," fortæller Christian Ipsen. Inden for det seneste halvandet år er vi blevet tilbudt at drive en del flere hektar, men har sagt nej tak til mange af dem. Alle vores marker skal være velpassede, og markerne skal kunne sælge vores arbejdskraft. På den måde får alle den bedste økonomi. En dansk gennemsnitslandmand er 57 år, og mange af de mindre bedrifter, der har pasningsaftaler, hænger økonomisk sammen, så længe gælden er nedbragt, men næste generation vil ikke kunne drive dem som selvstændige enheder. Derfor vil der fortsat være mange bedrifter, som får behov for hjælp i fremtiden.

Det perfekte generationsskifte

Christian Ipsen er fjerde generation på Dineshøj, hvor familien har haft hjemme siden 1903. I 1972, lige inden vi kom ind i EF, købte Christians morbror Arne ejendommen på 30 ha for 600.000 kr. I 2005, da Arne var 65, overtog Christian og hustruen Carina ejendommen, der i mellemtiden var vokset til 296 ha.

"I starten havde vi overvejelser om, hvorvidt vi kunne klare de økonomiske forpligtigelser, men set i bakspejlet har der ikke været noget at fortryde, hverken for familien, kreditforeningen eller banken," fortæller Christian. Carina har gennem alle årene haft job uden for bedriften og arbejder i dag på halvtid hos en maskinforhandler. Ud over markdriften produceres der 8.500 stk. slagtesvin på ejendommene "Løkkegård" og "Stenhallergård" hvor Christian og Carina bor sammen med deres to drenge.

Rossinante rødsvingel vækstreguleres for 2. gang midt i maj

Godt samarbejde er fællesnævneren

Christian Ipsen er opvokset lige ved siden af Dineshøj, og allerede fra barnsben stod det klart, at han havde evnen og lusten til at tage ansvar for bedriftens videreførelse. Samarbejdet i mellem Christian og morbror Arne har altid fungeret upåklageligt. Arne på 77 år står for computerarbejdet med markplaner og EU-ansøgninger om vintren. Han er godt inde i sædskifteplaner, MF0-regler og de fleste andre regler. I vækstsæsonen træder han til som medarbejder på bedriften, og han stortrives med sine funktioner. Christian har altid drøftet de store beslutninger med Arne inden afgørelsens time.

Peter Ipsen, der er Christians bror, er også ansat på bedriften. Peter var indtil for et halvt år siden deltidsmedarbejder og arbejdede som mekaniker ved siden af. Nu står Peter for vedligeholdelse og reparationer af maskinparken på Dineshøj, og udover at være specialist på teknik, inklusiv GPS, kører han også gerne med landbrugsredskaberne i marken. Grisene passes hovedsageligt af Søren, der er halvtidsansat året rundt og fuldtidsmedhjælper i høsten, hvor han er fast pilot på den ene af mejetærskerne.

Midtsjællandsk klima og stiv ler

Markerne ligger rundt om bedriften i en radius af 15 km. Terrænet er kuperet og på Dineshøj er en stor del af jorden meget stiv lerjord med JB 7-9.

”Da vi både har stiv jord og mange sten gik vi over til pløjefri dyrkning for 11 år siden”, fortæller Christian. ”Vi er ikke fanatiske omkring pløjning eller ikke pløjning, og efter rødsvingel pløjer vi normalt. Væselhalen er det eneste minus, vi har observeret fra den pløjefri dyrkning. Den ukrudtsplante holder vi hele tiden øje med, og vi planlægger sædskiftet ud fra at holde udbredelsen af væselhale nede på et minimum, blandt andet ved at dyrke engrapgræs og meget vårsæd,” oplyser han.

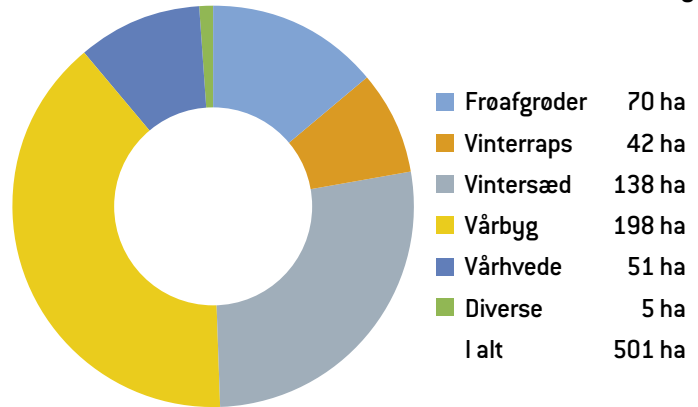
” Med vores klima og jordtype er det meget vigtigt, at såbedstilberedningen og efterårsbehandlingerne af frømarkerne times optimalt ”

”Med vores klima og jordtype er det meget vigtigt, at såbedstilberedningen og efterårsbehandlingerne af frømarkerne times optimalt,” konstaterer Christian.

Frøafgrøder får 1. prioritet

Frøafgrøderne udgør lige nu 14 procent af sædskiftet.

”Vi vil gerne dyrke alt det frø, vi får mulighed for, men der skal være afsætning for det,” siger Christian. Når sædskiftet bliver fastlagt, får frøafgrøderne 1. prioritet og placeres så de får de bedste betingelser.

Figur 1. Afgrødefordeling på Dineshøj 2018. Frøafgrøderne består af 20,7 ha engrapgræs fodertype Chester, 19,8 ha alm. rajgræs fodertype Toddington, 29,9 ha rødsvingel lange udløbere Rosinante

Rengjort presser til frømarkerne

”Vi har egen rensemaskine og laver hovedparten af vores såsæd selv. Naturligvis betaler vi forædlerafgift, af den mængde vi bruger,” fortæller Christian. Derudover hjælper familien med drænarbejder, klipning af hegn og lignende jobs hos i naboområdet. De leverer også ca. 1.300 tons halm til to lokale halmværker.

”Vi presser selv halmen, men kun fra vores egen jord samt på udlægs- og frømarker hos vores samarbejdspartner. Så har vi selv ansvaret for at holde presseren rengjort, og vi bestemmer i hvilken rækkefølge halmen skal presses, så vi kan prioritere udlægsmarkerne,” siger Christian.

Christian Ipsen og frøavlskonsulenten tager et lille hvil i engrapgræsset

fortsættes næste side ►

Engrapgræsset ser rent og godt ud – Chestermarken skal efter planen anvendes til produktion af basisfrø

Rødsvingel vækstreguleres to gange

Frøavlskarrieren startede med rødsvingel Rosinante, der har været på ejendommen de seneste 10 år, og sorten passer rigtig godt til den stive jord og det relativt kolde område. Udbytteerne har ligget på 1.400 – 1.900 kg pr. ha med topudbytte på 1.970 kg i 2017 kg pr. ha i en 1. års mark. Såsættet sår på 15 cm rækkeafstand, og for ikke at give plads til væselhale, bliver der først sået vårbyg og derefter rødsvingel lidt på sned af sårækken med alle tragte. Rødsvinglen bliver pudset helt i bund lige efter høst, og afgrøden må ikke være for lang inden vinteren.

Enårig rapgræs er bekæmpet med 50 ml Hussar OD pr. ha i starten af april. Afgrøden er vækstreguleret med 0,5 l Moddus S pr. ha sidst i

april. Der blev tilsat 0,40 l Viverda pr. ha mod bladpletsvampe, som der var under udvikling pletvis i marken. Midt i maj er rødsvinglen vækstreguleret igen med 0,80 l Moddus M pr. ha. Grove græsser er bekæmpet med 1,1 l Focus Ultra + 0,50 l Dash pr. ha mellem de to vækstreguleringer.

”Efter høst vil vi forsøge at anvende arealet til MFO ved at skiveså en blanding af olieræddike og honningurt ned i den afpudsede rødsvingelstub,” fortæller Christian.

Engrapgræsudlæg i vårhvede

Chester engrapgræs er en 2. års mark udlagt i vårhvede, der giver godt med lys til udlægget, og såningen følger samme teknik som for rødsvinglen.

”Det er anden gang vi lægger Chester ud på denne måde. Marken gav 713 kg pr. ha som 1. års i 2017, hvilket var tilfredsstillende efter udlægsmetoden og året,” fortæller Christian. Vårhveden skal sås tidligt og på god jord, så høsten ikke bliver sen. Engrapgræsset har medio december fået 1,50 l Reglone pr. ha. I starten af april er enårig rapgræs bekæmpet med 50 ml Hussar OD pr. ha, og i starten af maj er af-grøden vækstreguleret og behandlet mod svampe

med 0,5 l Moddus S + 0,3 l Orius pr. ha. Engrapgræsgalmyg er bekæmpet med 0,2 l Karate pr. ha i starten og midt i maj.

Sent sået udlæg af alm. rajgræs blev acceptabelt

Alm. rajgræs kommer og går på bedriften, afhængigt af om der er behov for det på udlægsplanen. Udlæg i vårbyg foretrækkes af hensyn til væselhale, og fodersorterne gror godt til på den stive jord. I 2017 blev rajgræs undtagelsesvist lagt ud i renbestand den 22. september.

”Det var noget senere end vi ønskede, da vi blev forsinket af de våde forhold i efteråret 2017, men i dag er marken acceptabel, selv om bestanden er tynd i et par lavninger”, konstaterer Christian. Enårig rapgræs er bekæmpet med 0,1 l DFF pr. ha straks efter såning. Spildkorn er bekæmpet med 0,12 Agil senere på efteråret. I foråret er der bekæmpet tokimbladet ukrudt med 0,70 l Mustang Forte pr. ha sidst i april, og midt i maj er rajgræsset vækstreguleret og beskyttet mod skadevoldere med 0,8 l Moddus M + 0,4 l Viverda + 0,2 l Karate pr. ha. Sidste svampesprøjtning foretages i juni med 0,4 l Viverda pr. ha.

Gode tips til kolleger

Til spørgsmålet om hvilke erfaringer Christian Ipsen gerne vil give videre til gode landmandskolleger kommer det prompte:

- ✔ Samarbejd med jeres naboer. Det giver mulighed for at køre med nyere og bedre grej, når vi er flere fælles om specialmaskinerne. I dag samarbejder vi med Niels Peder Christiansen og Anders Larsen, og det har vi stor fornøjelse af eksempelvis i frøhøsten, hvor vi høster sammen. De, der kører frøet på tørreri, har tilstrækkeligt at lave, og vi kan få høstet den enkelte afgrøde på det helt optimale tidspunkt
- ✔ Hertil kommer det sociale, vi sparer med hinanden og tester nye idéer af med hinanden. I det hele taget udvikler vi os sammen. Det skal helt sikkert ikke undervurderes
- ✔ Gab ikke over mere, end at overblikket bibeholdes og kvaliteten stadig kan komme i højsædet. Sørg for at udføre opgaverne 100 pct. på hele bedriften. ✔

Maskinoversigt	
Traktorer	John Deere 8370RT, 8520, 8410, 4755, 7530, 6920, 2250
Rendegraver	Hydrema 906C2
Mejetærskere og pick-up	New Holland CR9080 30', New Holland TX 68 24', New Holland Pick-Up 15'
Presser	Massey Ferguson storballerpresser 190
Såmaskiner	Horsch Focus TD 6 m, Horsch Pronto 6 m
Jordbearbejdning	Horsch Joker tallerkenharve 8 m, Horsch Tiger 5 m, Kverneland EG100 5 furet vendepløv
Sprøjte	Horsch Leeb GS 6000 I, 24 m
Gylle	Horsch Gyllenedfælder 6 m, Samson Gyllevogn PG20 24 m
Afpudsere	Spearhead 460 rotorklipper, Kuhn 280 slagleklipper, BCS 8' fingerklipper